

رابطه بین سطح آلانین آمینوتранسفراز سرمی و یافته‌های آسیب‌شناسی کبدی در مبتلایان به هپاتیت C مزمن

دکتر ناصر ابراهیمی دریانی^۱، دکتر فرید آزموده اردلان^۲، دکتر ترانه در محمدی^۳، دکتر محمد بشاشتی^۴

دکتر علی اسد هشت رو دی^۵، دکتر بابک حق پناه^۶، دکتر علیرضا سیاح^۷، دکتر مجید شکیبا^۸

^۱ استاد، بخش گوارش، بیمارستان امام خمینی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۲ استادیار، بخش پاتولوژی، بیمارستان امام خمینی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۳ پژوهشگر، بیمارستان امام خمینی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ پژوهشگر، مرکز تحقیقات گوارش، بیمارستان امام خمینی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

زمینه و هدف

در اغلب بیماریهای کبدی، افزایش سطح آلانین آمینوترانسفراز (ALT★) می‌تواند نشانه‌ای از نکروز سلولی باشد؛ ولی هنوز مطالعه‌ای در این زمینه در ایران انجام نشده است.

روش بررسی

این مطالعه جهت مقایسه درجه (grade)، مرحله (stage) و مقیاس فعالیت بافتی (HAI Score) در دو گروه از مبتلایان به هپاتیت مزمن C با آلانین آمینوترانسفراز سرمی طبیعی و افزایش یافته طراحی شده است. در این مطالعه ۳۲ بیمار با آلانین آمینوترانسفراز سرمی طبیعی و ۸۴ بیمار با آلانین آمینوترانسفراز سرمی افزایش یافته مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها

میانه درجه و مرحله در گروه با سطح طبیعی آنزیم به ترتیب ۴ و ۲ در گروه با سطح افزایش یافته آنزیم به ترتیب ۵/۶ و ۲ به دست آمد. مرحله بزرگتر از ۲ به ترتیب در ۵ بیمار (۱۵/۶٪) با سطح طبیعی آنزیم و ۳۶ بیمار (۴۲/۹٪) با سطح افزایش یافته آنزیم مشاهده شد ($p=0.006$).

نتیجه‌گیری

اگرچه ضایعات کبدی در بین مبتلایان به هپاتیت مزمن C با سطح طبیعی آلانین آمینوترانسفراز سرمی خفیف‌ترند، لیکن نمونه‌برداری و بررسی آسیب‌شناسی کبدی به عنوان یک روش تشخیصی مفید در تمامی مبتلایان به هپاتیت مزمن C، صرف نظر از سطح سرمی آلانین آمینوترانسفراز توصیه می‌گردد.

کلید واژه: هپاتیت C، سطح آنزیم طبیعی، آسیب‌شناسی کبد

گوارش/دوره ۹، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۳، ۲۲۶-۲۳۶

در اکثر بیماریهای کبدی از جمله هپاتیت C، از سطح آلانین آمینوترانسفراز کبدی جهت برآورده میزان آسیب کبدی و همچنین شدت بیماری استفاده می‌شود.^(۱ و ۳) حدود ۲۰ درصد بیماران مبتلا به عفونت مزمن هپاتیت C دارای سطح ALT طبیعی می‌باشند. همچنین به علت نوسانهای سطح ALT تشخیص بیماران با سطح طبیعی پایدار (persistently normal) مشکل است، و بستگی به تعداد دفعات ثبت ALT و مدت پیگیری بیماران دارد.^(۱ و ۴) عواملی مانند سن بیماران، جنسیت و شاخص توده بدنی (BMI★*) به صورت مستقل بر

زمینه و هدف

عفونت با ویروس هپاتیت C از مهمترین علل ابتلا به بیماریهای مزمن کبدی در سطح جهان است. از میان مبتلایان به نوع مزمن این بیماری، ۵ تا ۲۵ درصد در طول مدت ۲۰-۲۵ سال به سیروز مبتلا می‌شوند.^(۱) بر اساس آمار منتشر شده میزان شیوع عفونت با این ویروس در ایران کمتر از یک درصد است. اما با توجه به وجود معنادان تزریقی به نظر می‌رسد این آمار روبه افزایش باشد.^(۲)

نویسنده مسئول: تهران، بلوار کشاورز، بیمارستان امام خمینی، بخش گوارش، تلفن: ۸۸۷۹۹۴۴۶ - نمبر: ۸۸۷۹۹۸۴۰

E-mail: nebrahim@sina.tums.ac.ir

* Alanine Aminotransferase

** Body Mass Index